

PROVINCE OF THE WESTERN CAPE

**WESTERN CAPE
THIRD ADJUSTMENTS
APPROPRIATION BILL
(2020/21 FINANCIAL YEAR)**

(As introduced)

(MINISTER OF FINANCE AND ECONOMIC OPPORTUNITIES)

[B 3—2021]

PROVINSIE WES-KAAP

**WES-KAAPSE
DERDE AANSUIWERINGS-
BEGROTINGSWETSONTWERP
(2020/21- FINANSIELLE JAAR)**

(Soos ingedien)

(MINISTER VAN FINANSIES EN EKONOMIESE GELEENTHEDE)

[W 3—2021]

IPHONDO LENTSHONA KOLONI

**UMTHETHO OSAYILWAYO
WOHLENGAHLENGISO
LOLWABIWO-MALI WESITHATHU
WENTSHONA KOLONI
(WONYAKAMALI 2020/21)**

(Njengoko yzisiwe)

(NGUMPHATHISWA WEZEMALI NAMATHUBA EZOQQOSHO)

[B 3—2021]

ISBN 978-1-928393-72-6

BILL

To appropriate adjusted amounts of money from the Provincial Revenue Fund in terms of section 31 of the Public Finance Management Act, 1999, in respect of the financial year ending 31 March 2021 for the requirements of the Province of the Western Cape; and to provide for matters incidental thereto.

BE IT ENACTED by the Provincial Parliament of the Western Cape, as follows:—

Interpretation

1. In this Act, unless the context indicates otherwise, any word or expression to which a meaning has been assigned in the Western Cape Appropriation Act, 2020 (Act 2 of 2020), or the Western Cape Adjustments Appropriation (COVID-19) Act (2020/21 Financial Year), 2020 (Act 3 of 2020), has the meaning assigned to it in those Acts. 5

Appropriation of adjusted amounts of money for requirements of Province

2. (1) Adjusted appropriations by the Provincial Parliament of money from the Provincial Revenue Fund in terms of section 31 of the Public Finance Management Act, for the requirements of the Province in the 2020/21 financial year, to votes and main divisions within a vote, and for the specific listed purposes, are set out in the Schedule. 10

(2) The spending of appropriations contemplated in subsection (1) is subject to the Public Finance Management Act.

Amounts listed as specifically and exclusively appropriated

15

3. Amounts listed in the Schedule as specifically and exclusively appropriated and that refer to—

(a) national conditional grants, may be used only for the purposes stipulated in the Division of Revenue Act and in accordance with the framework published in terms of that Act;

(b) earmarked allocations, may be used only for the purposes stipulated in the Schedule and in accordance with the directives issued in terms of section 4 of the Western Cape Appropriation Act, 2020.

20

Short title

4. This Act is called the Western Cape Third Adjustments Appropriation Act (2020/21 Financial Year), 2021. 25

SCHEDULE
(As a charge to the Provincial Revenue Fund)

Vote	Description of votes and main divisions	Totals	Current payments			Transfers and subsidies to	Payments for capital assets	Payments for financial assets	Amounts specifically and exclusively appropriated
			Compensation of employees	Goods and services	Other				
1	Premier	R'000 (4 448)	R'000 (375)	R'000 (4 073)	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000 (4 448)
2	Provincial Parliament								
3	Provincial Treasury	(17 297)	(1 340)	(10 868)		(5 089)			(7 991)
4	Community Safety								
5	Education	(350 000)	(350 000)						
6	Health	116 054	68 706	46 348		1 000			116 054
7	Social Development	(3 205)	(3 205)						
8	Human Settlements	220 800				220 800			220 800
9	Environmental Affairs and Development Planning	(1 800)	(700)	(900)			(200)		(200)
10	Transport and Public Works	(16 054)		(16 054)					
11	Agriculture								
12	Economic Development and Tourism	(7 704)		(6 156)		(1 548)			(2 002)
13	Cultural Affairs and Sport	(19 626)	(3 459)	(10 107)		(5 615)	(445)		(46 081)
14	Local Government	(13 581)	(3 036)	(10 271)			(274)		(2 546)
		(96 861)	(293 409)	(12 081)		209 548	(919)		273 586

Vote	Description of votes and main divisions	Totals	Current payments			Transfers and subsidies to	Payments for capital assets	Payments for financial assets	Amounts specifically and exclusively appropriated
			Compensation of employees	Goods and services	Other				
1	Department of the Premier <i>Aim: To enable and lead a capable Western Cape Government (WCG) by inculcating a culture of innovation and collaboration for improved services for the people of the Western Cape.</i> 2 Provincial Strategic Management <i>To lead and coordinate provincial strategic management through policy and strategy support, leveraging data and evidence and institutionalising strategic programmes across the WCG.</i> <i>Of which</i> <i>Earmarked allocation: Innovative methodology to solve complex problems</i> <i>Earmarked allocation: Commissioner of Children</i> 3 People Management (Corporate Services Centre) <i>To render a transversal people management service, consisting of organisational development, training and empowerment, and people practices.</i> <i>Of which</i> <i>Earmarked allocation: Innovation for impact initiatives</i> 4 Centre for E-innovation (Corporate Services Centre) <i>To enable service excellence to the people of the Western Cape through information and communication technology.</i> <i>Of which</i> <i>Earmarked allocation: Broadband municipalities</i>	R'000 (4 448) (1 675) (2 000) (773)	R'000 (375) (375) (2 000) (773)	R'000 (4 073) (1 300) (2 000)	R'000	R'000	R'000	R'000 (4 448) (300) (1 375) (2 000) (773)	

Vote	Description of votes and main divisions	Totals	Current payments			Transfers and subsidies to	Payments for capital assets	Payments for financial assets	Amounts specifically and exclusively appropriated
			Compensation of employees	Goods and services	Other				
3	Provincial Treasury <i>Aim: Promotion of cohesion and citizen centricity.</i> <i>Building capacity in the public sector by being adaptive, innovative and supportive.</i> <i>Integrated management and partnerships that enable the delivery of quality services in a sustainable manner.</i>	R'000 (17 297)	R'000 (1 340)	R'000 (10 868)	R'000 (5 089)	R'000 (5 089)	R'000 (5 089)	R'000 (5 089)	R'000 (7 991)
	1 Administration <i>To give strategic direction and to provide quality financial and other support services to the Minister and the Head of Department.</i>	(4 206)	(503)	(3 703)					
	2 Sustainable Resource Management <i>To ensure the efficient and effective management of provincial and municipal financial resources.</i>	(10 031)	(191)	(4 751)	(5 089)				
	Of which								
	<i>Earmarked allocation:</i>								
	<i>Western Cape Financial Management Support Grant</i>								(2 100)
	<i>Municipal Interventions</i>								(2 945)
	<i>Infrastructure Support and Development</i>								(2 946)
	Transfers and subsidies								
	<i>Provinces and municipalities</i>								
	<i>Municipalities: To provide financial assistance to municipalities to improve overall financial governance in municipalities, inclusive of optimising and the administration of revenue, improving credibility and responsiveness of municipal budgets, improving of municipal audit outcomes and addressing institutional challenges.</i>					(2 100)			
	<i>Municipalities: To assist the municipalities to perform its functions effectively, including the co-ordination and integrated functions and support related to improve on overall financial governance and financial sustainability within municipalities when there is a municipal intervention.</i>					(2 945)			
	<i>Households</i>								
	<i>Social benefits: Leave gratuity</i>						(44)		
	3 Asset Management <i>To provide policy direction and to facilitate and enforce the management of provincial financial systems, supply chain and movable asset management within the provincial and municipal spheres.</i>	(1 830)	(300)	(1 530)					
	4 Financial Governance <i>To promote accountability and financial governance in departments, entities and municipalities.</i>	(1 230)	(346)	(884)					

Vote	Description of votes and main divisions	Totals	Current payments			Transfers and subsidies to	Payments for capital assets	Payments for financial assets	Amounts specifically and exclusively appropriated
			Compensation of employees	Goods and services	Other				
5	<p>Education <i>Aim: The mission of the Department is to ensure that every child has quality learning opportunities in a functional and enabling environment to acquire knowledge, competencies, skills and values to succeed in a changing world.</i></p> <p>2 Public Ordinary School Education <i>To provide public ordinary education from Grades 1 to 12, in accordance with the South African Schools Act, 1996 (Act 84 of 1996), and Education White Paper 6 on Special Needs Education Building an Inclusive Education and Training System (July 2001) (White Paper 6). E-learning is also included.</i></p> <p>4 Public Special School Education <i>To provide quality education for learners with high specialised support needs and to provide support to learners in public ordinary schools with specialised support needs in accordance with the South African Schools Act and White Paper 6 on Inclusive Education.</i></p> <p>7 Examination and Education-related Services <i>To provide education institutions as a whole with examination and education-related support.</i></p>	R'000 (350 000)	R'000 (350 000)	R'000 (295 000)	R'000 (20 000)	R'000	R'000	R'000	R'000

Vote	Description of votes and main divisions	Totals	Current payments			Transfers and subsidies to	Payments for capital assets	Payments for financial assets	Amounts specifically and exclusively appropriated
			Compensation of employees	Goods and services	Other				
6	<p>Health <i>Aim: We undertake to provide equitable access to quality health services in partnership with the relevant stakeholders within a balanced and well-managed health system to the people of the Western Cape and beyond.</i></p> <p>2 District Health Services <i>To render facility-based district health services (at clinics, community health centres and district hospitals) and community-based district health services (CBS) to the population of the Western Cape Province.</i></p> <p><i>Of which</i></p> <p><i>Earmarked allocations:</i></p> <p><i>Funds required for spending on COVID-19 activities related to staff and facilities.</i></p> <p>Transfers and subsidies</p> <p>Non-profit institutions</p> <p><i>Self-Isolation/ Quarantine sites in response to COVID-19 pandemic.</i></p> <p>4 Provincial Hospital Services <i>Delivery of hospital services that are accessible, appropriate and effective, providing general specialist services, including a specialised rehabilitation service, dental service, psychiatric service as well as providing a platform for training health professionals and conducting research.</i></p> <p><i>Of which</i></p> <p><i>Earmarked allocations:</i></p> <p><i>Funds required for spending on COVID-19 activities related to staff and facilities.</i></p>	R'000 116 054	R'000 68 706	R'000 46 348	R'000	R'000 1 000	R'000	R'000	R'000 116 054
		104 254	58 706	44 548		1 000			104 254
		11 800	10 000	1 800		1 000			11 800

Vote	Description of votes and main divisions	Totals	Current payments			Transfers and subsidies to	Payments for capital assets	Payments for financial assets	Amounts specifically and exclusively appropriated
			Compensation of employees	Goods and services	Other				
7	<p>Social Development <i>Aim: To ensure the provision of a comprehensive network of social development services that enable and empower the poor, the vulnerable and those with special needs.</i></p> <p>4 Restorative Services <i>Provide integrated developmental social crime prevention and anti-substance abuse services to the most vulnerable in partnership with stakeholders and civil society organisations.</i></p>	R'000 (3 205)	R'000 (3 205)	R'000 (3 205)	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000

Vote	Description of votes and main divisions	Totals	Current payments			Transfers and subsidies to	Payments for capital assets	Payments for financial assets	Amounts specifically and exclusively appropriated
			Compensation of employees	Goods and services	Other				
8	<p>Human Settlements</p> <p><i>Aim: To provide settlements that offer good basic and socio-economic services.</i></p> <p><i>To offer a range of rental and ownership options that respond to the varied needs and incomes of households.</i></p> <p><i>To consistently improve settlements through joint citizen and government effort, supported by private sector contributions.</i></p> <p>3 Housing Development</p> <p><i>To provide housing opportunities, including access to basic services, to beneficiaries in accordance with the National Housing Code, 2009.</i></p> <p><i>Of which</i></p> <p><i>National conditional grant: Provincial Emergency Housing Grant</i></p> <p><i>National conditional grant: Human Settlements Development Grant</i></p> <p>Transfers and subsidies</p> <p>Households</p> <p><i>Accelerated delivery on HSDG projects</i></p>	R'000 220 800	R'000	R'000	R'000	R'000 220 800	R'000	R'000	R'000 220 800

Vote	Description of votes and main divisions	Totals	Current payments			Transfers and subsidies to	Payments for capital assets	Payments for financial assets	Amounts specifically and exclusively appropriated
			Compensation of employees	Goods and services	Other				
10	<p>Transport and Public Works</p> <p><i>Aim: To tirelessly pursue the delivery of infrastructure and services that are inclusive, safe and technologically relevant, seeking to heal, skill, integrate, connect, link and empower every citizen in the Western Cape, driven by passion, ethics and a steadfast commitment to the environment and our people as our cornerstone.</i></p> <p>2 Public Works Infrastructure</p> <p><i>To provide balanced provincial government building infrastructure that promotes integration, accessibility, sustainability, equity, environmental sensitivity, economic growth and social empowerment.</i></p> <p>Of which</p> <p><i>Earmarked allocation: Quarantine and isolation facilities for purposes of COVID-19 surrendered</i></p> <p><i>Earmarked allocation: COVID-19 transport and facility response which includes quarantine and isolation facilities, field hospitals and transport-related initiatives.</i></p> <p><i>Earmarked allocation: From Vote 6 - Lease costs for intermediate care facilities (CTICC and Brackengate)</i></p> <p>3 Transport Infrastructure</p> <p><i>To deliver and maintain transport infrastructure that is sustainable, integrated and environmentally sensitive, that supports and facilitates social empowerment and economic growth and promotes accessibility and the safe, affordable movement of people, goods and services.</i></p>	R'000 (16 054)	R'000 R'000 (16 054)	R'000 R'000 (16 054)	R'000	R'000	R'000	R'000	

Vote	Description of votes and main divisions	Totals	Current payments			Transfers and subsidies to	Payments for capital assets	Payments for financial assets	Amounts specifically and exclusively appropriated
			Compensation of employees	Goods and services	Other				
12	Economic Development and Tourism <i>Aim: To provide qualitative leadership to the Western Cape's economy through the Department's understanding of the economy, its ability to identify economic opportunities and potential, and its contribution to government's economic priorities. The Department will enhance the productive and competitive capability of the provincial economy.</i>	R'000 (7 704)	R'000 (6 156)	R'000 (1 548)	R'000 (1 548)	R'000 (1 548)	R'000 (2 002)	R'000 (2 002)	R'000 (2 002)
	2 Integrated Economic Development Services <i>To promote and support an enabling business environment for the creation of opportunities for growth and jobs.</i>	(1 698)		(753)	(945)				
	Of which Transfers and subsidies Higher Education Institutions False Bay College - To support the SMME Development initiatives of the organisation, as part of the Emerging Themes and Job Creation Stimulus				(370)				
	Non-profit institutions Western Cape Clothing and Textile Service Centre (Clotex): To support the SMME Development initiatives of the organisation, as part of the Emerging Themes and Job Creation Stimulus				(575)				
	3 Trade and Sector Development <i>To stimulate economic growth in targeted sectors through industry development, trade and investment promotion.</i>	(3 315)		(3 315)					
	5 Economic Planning <i>To provide support to the provincial leadership and enable economic growth through the generation and co-ordination of economic research and planning, and through the active support of key economic thematic drivers and enablers that will stimulate economic growth across the economy and within sections of the economy.</i>	(2 088)		(2 088)					
	Of which Earmarked Allocation Green Economy: To provide funding for municipal support relating to accessing energy from Independent Power Producers								(2 002)
	6 Tourism, Arts and Entertainment <i>To facilitate the implementation of an integrated tourism strategy that will lead to sustained and increased growth and job creation in the tourism industry.</i>	(603)			(603)				
	Of which Transfers and subsidies Non Profit Institutions K2011127140 NPC t/a PSI Projects: To provide funding for the beneficiaries of the Tourism Product Development Fund (TPDF)				(603)				

Vote	Description of votes and main divisions	Totals	Current payments			Transfers and subsidies to	Payments for capital assets	Payments for financial assets	Amounts specifically and exclusively appropriated
			Compensation of employees	Goods and services	Other				
	<p>4 Sport and Recreation <i>To provide sport and recreation activities for the inhabitants of the Western Cape.</i></p> <p>Of which</p> <p><i>Earmarked allocation: After-school programme and Case for sport (GBS money coming to an end)</i></p> <p><i>Earmarked allocation: Service stabilisation for mass sport grant reduction</i></p> <p><i>Earmarked allocation: SASREA compliance for Philippi stadium</i></p> <p>Transfers and subsidies <i>Non-profit institutions</i></p> <p><i>Sport federations and bodies: Financial support</i></p>	R'000	R'000 (10 944)	R'000 (826)	R'000 (5 067)	R'000 (4 715)	R'000 (336)	R'000	R'000 (14 597) (4 772) (4 000)

**MEMORANDUM ON THE OBJECTS OF THE WESTERN CAPE
THIRD ADJUSTMENTS APPROPRIATION BILL
(2020/21 FINANCIAL YEAR)**

1. BACKGROUND

- 1.1 The Western Cape Adjustments Appropriation (COVID-19) Act (2020/21 Financial Year), 2020 (Act 3 of 2020) (the Western Cape Adjustments Appropriation Act), enabled the use of funds from the Provincial Revenue Fund for immediate disaster-response needs related to COVID-19.
- 1.2 The Western Cape Second Adjustments Appropriation Act, 2020 (Act 5 of 2020), made provision for adjusted appropriations by the Provincial Parliament of money from the Provincial Revenue Fund for the requirements of the Province in the 2020/21 financial year, to votes and main divisions within a vote, and for the specific listed purposes set out in section 31(2) of the Public Finance Management Act, 1999 (Act 1 of 1999) (the PFMA).
- 1.3 The Western Cape Third Adjustments Appropriation Bill (2020/21 Financial Year), 2021 (the Bill), makes provision for further adjusted appropriations by the Provincial Parliament of money from the Provincial Revenue Fund for the requirements of the Province in the 2020/21 financial year, to votes and main divisions within a vote, and for the specific listed purposes set out in section 31(2) of the PFMA, as set out in the Schedule.

2. CONTENTS OF THE BILL

- 2.1 **Clause 1** incorporates the definitions used in the Western Cape Appropriation Act, 2020 (Act 2 of 2020) (the Western Cape Appropriation Act), and the Western Cape Adjustments Appropriation Act, into the Bill.
- 2.2 **Clause 2** provides that adjusted appropriations from the Provincial Revenue Fund attributable to various votes and main divisions within a vote for specific listed purposes are set out in the Schedule to the Bill. The spending of these appropriations is subject to the PFMA.
- 2.3 **Clause 3** provides that the amounts listed in the Schedule as specifically and exclusively appropriated and that refer to—
  - (a) national conditional grants, may be used only for the purposes stipulated in the Division of Revenue Act, 2020 (Act 4 of 2020), and in accordance with the framework published in terms of that Act; and
  - (b) earmarked allocations, may be used only for the purposes stipulated in the Schedule and in accordance with the directives issued in terms of section 4 of the Western Cape Appropriation Act.
- 2.4 **Clause 4** provides for the short title of the Bill.

3. CONSULTATION

The following role players were consulted:

- (a) Department of the Premier: Legal Services
- (b) Department of the Premier
- (c) Western Cape Provincial Parliament
- (d) Provincial Treasury
- (e) Department of Community Safety
- (f) Western Cape Education Department
- (g) Department of Health
- (h) Department of Social Development
- (i) Department of Human Settlements
- (j) Department of Environmental Affairs and Development Planning
- (k) Department of Transport and Public Works
- (l) Department of Agriculture
- (m) Department of Economic Development and Tourism

- (n) Department of Cultural Affairs and Sport
- (o) Department of Local Government
- (p) Auditor-General.

4. FINANCIAL IMPLICATIONS

A net reduction of R96,861 million will be appropriated to the various votes listed in the Schedule to the Bill from funding set aside in the 2020/21 financial year.

5. LEGISLATIVE COMPETENCE

The Provincial Minister responsible for finance is satisfied that the provisions of the Bill fall within the legislative competence of the Province.

WETSONTWERP

Tot bewilliging van aangesuiwerde bedrae geld uit die Provinciale Inkomstefonds ingevolge artikel 31 van die Wet op Openbare Finansiële Bestuur, 1999, vir die behoeftes van die Provincie Wes-Kaap ten opsigte van die finansiële jaar wat op 31 Maart 2021 eindig; en om voorsiening te maak vir aangeleenthede wat daarmee verband hou.

DAAR WORD BEPAAL deur die Provinciale Parlement van die Wes-Kaap, soos volg:—

Uitleg

1. In hierdie Wet, tensy dit uit die samehang anders blyk, het enige woord of uitdrukking waaraan 'n betekenis geheg is in die Wes-Kaapse Begrotingswet, 2020 (Wet 2 van 2020), of die Wes-Kaapse Aansuiweringsbegrotingswet (COVID-19) (2020/21- Finansiële Jaar), 2020 (Wet 3 van 2020), die betekenis daaraan geheg in daardie Wette. 5

Bewilliging van aangesuiwerde bedrae geld vir behoeftes van Provincie

2. (1) Aangesuiwerde bewilligings deur die Provinciale Parlement van geld uit die Provinciale Inkomstefonds ingevolge artikel 31 van die Wet op Openbare Finansiële Bestuur, vir die behoeftes van die Provincie in die 2020/21- finansiële jaar, vir begrotingsposte en hoofindelings binne 'n begrotingspos, en vir die spesifieke gemelde doeleindeste, word in die Bylae uiteengesit. 10

(2) Die besteding van bewilligings beoog in subartikel (1) is onderhewig aan die Wet op Openbare Finansiële Bestuur. 15

Bedrae aangedui as spesifiek en uitsluitlik bewillig

3. Bedrae in die Bylae aangedui as spesifiek en uitsluitlik bewillig en wat verwys na—

- (a) nasionale voorwaardelike toekennings, mag gebruik word slegs vir die doeleindeste bepaal in die Division of Revenue Act en ooreenkomstig die raamwerk gepubliseer ingevolge daardie Wet; 20
- (b) geoormerkte toekennings, mag gebruik word slegs vir die doeleindeste bepaal in die Bylae en ooreenkomstig die voorskrifte uitgereik ingevolge artikel 4 van die Wes-Kaapse Begrotingswet, 2020. 25

Kort titel

4. Hierdie Wet heet die Wes-Kaapse Derde Aansuiweringsbegrotingswet (2020/21- Finansiële Jaar), 2021.

BYLAE
(As 'n las teen die Provinciale Inkomstefonds)

Begrotingspos	Beskrywing van begrotingspos en hoofindelings	Totale	Lopende betalings			Oordragte en subsidies aan	Betalings vir kapitaalbates	Betalings vir finansiële bates	Bedrae spesifiek en uitsluitlik bewillig
			Vergoeding van werknekmers	Goedere en dienste	Ander				
1	Premier	R'000 (4 448)	R'000 (375)	R'000 (4 073)	R'000	R'000	R'000	R'000 (4 448)	
2	Provinciale Parlement								
3	Provinciale Tesourie	(17 297)	(1 340)	(10 868)		(5 089)			(7 991)
4	Gemeenskapsveiligheid								
5	Onderwys	(350 000)	(350 000)						
6	Gesondheid	116 054	68 706	46 348		1 000			116 054
7	Maatskaplike Ontwikkeling	(3 205)	(3 205)						
8	Menslike Nedersettings	220 800				220 800			220 800
9	Omgewingsake en Ontwikkelingsbeplanning	(1 800)	(700)	(900)			(200)		(200)
10	Vervoer en Openbare Werke	(16 054)		(16 054)					
11	Landbou								
12	Ekonomiese Ontwikkeling en Toerisme	(7 704)		(6 156)		(1 548)			(2 002)
13	Kultursake en Sport	(19 626)	(3 459)	(10 107)		(5 615)	(445)		(46 081)
14	Plaaslike Regering	(13 581)	(3 036)	(10 271)			(274)		(2 546)
		(96 861)	(293 409)	(12 081)		209 548	(919)		273 586

Begrotingspos	Beskrywing van begrotingspos en hoofindelings	Totale	Lopende betalings			Oordragte en subsidies aan	Betalings vir kapitaalbates	Betalings vir finansiële bates	Bedrae spesifiek en uitsluitlik bewillig
			Vergoeding van werknemers	Goedere en dienste	Ander				
1	Departement van die Premier <i>Doel: Om 'n bekwame Wes-Kaapse Regering moontlik te maak en te bestuur deur 'n kultuur van innovasie en samewerking aan te wakker om beter dienste aan die mense van die Wes-Kaap te lewer.</i> 2 Provinciale Strategiese Bestuur <i>Om provinsiale strategiese bestuur te lei en te koördineer deur middel van beleid- en strategiesteun, die gebruik van data en bewyse en die institusionalisering van strategiese programme regoor die Wes-Kaapse Regering.</i> <i>Waarvan</i> <ul style="list-style-type: none"> <i>Geoormerkte toekenning: Innovierende metodologie om komplekse probleme op te los</i> <i>Geoormerkte toekenning: Kommissaris vir Kinders</i> 3 Mensebestuur (Korporatiewe Dienssentrum) <i>Om 'n dwarsleggende mensebestuursdiens te verleen, bestaande uit organisatoriese ontwikkeling, opleiding en bemagtiging, en mensepraktyke.</i> <i>Waarvan</i> <ul style="list-style-type: none"> <i>Geoormerkte toekenning: Innovasie vir impakinisiatiwe</i> 4 Sentrum vir E-innovering (Korporatiewe Dienssentrum) <i>Om diensuitnemendheid deur middel van inligtingekommunikasiestegnologie vir die mense van die Wes-Kaap moontlik te maak.</i> <i>Waarvan</i> <ul style="list-style-type: none"> <i>Geoormerkte toekenning: Breëband vir munisipaliteite</i> 	R'000 (4 448)	R'000 (375)	R'000 (4 073)	R'000 (1 675)	R'000 (375) (1 300)	R'000 (2 000)	R'000 (773)	R'000 (4 448) (300) (1 375) (2 000) (773)

Begrotingspos	Beskrywing van begrotingspos en hoofindelings	Totale	Lopende betalings			Oordragte en subsidies aan	Betalings vir kapitaalbates	Betalings vir finansiële bates	Bedrae spesifiek en uitsluitlik bewillig
			Vergoeding van werknemers	Goedere en dienste	Ander				
3	Provinciale Tesourie <i>Doeleind: Bevordering van samehorigheid en inwonergesentreerdheid.</i> <i>Om kapasiteit in die openbare sektor op te bou deur aanpasbaar, innoverend en ondersteunend te wees.</i> <i>Geïntegreerde bestuur en vennootskappe wat die levering van kwaliteitsdienste op 'n volhoubare manier moontlik maak.</i>	R'000 (17 297)	R'000 (1 340)	R'000 (10 868)	R'000	R'000 (5 089)	R'000	R'000	R'000 (7 991)
	1 Administrasie <i>Om strategiese rigtinggewing en gehalte finansiële en ander steudienste aan die Minister en Hoof van die Departemente te voorsien.</i>	(4 206)		(503)	(3 703)				
	2 Volhoubare Hulpbronbestuur <i>Om die doeltreffende en doelmatige bestuur van provinciale en munisipale finansiële hulpbronne te verseker.</i>	(10 031)		(191)	(4 751)	(5 089)			
	Waarvan								
	Geoormerkte toekenning: Wes-Kaap Finansiële Bestuursondersteuningstoekenning								(2 100)
	Munisipale Intervensies Infrastruktuurondersteuning en -ontwikkeling								(2 945) (2 946)
	Oordragte en subsidies								
	Provincies en munisipaliteite								
	Munisipaliteit: Om finansiële bystand aan munisipaliteit te verskaf om algehele finansiële staatsbestuur in munisipaliteit te verbeter, insluitende die optimalisering en bestuur van inkomste, die verbetering van die geloofwaardigheid en verantwoordbaarheid van munisipale begrotings, die verbetering van munisipale oudtuitkomste en die aansprek van institusionele uitdagings.					(2 100)			
	Munisipaliteit: Om die munisipaliteit te help om hul funksies effekief te verrig, insluitend die gekoördineerde en geïntegreerde funksies en ondersteuning wat verband hou met die verbetering van algehele finansiële bestuur en finansiële volhoubaarheid binne munisipaliteit wanneer daar 'n munisipale intervensie is.					(2 945)			
	Huishoudings								
	Werknemersbystandsvoordele: Verlofgratifikasie						(44)		
	3 Batebestuur <i>Om beleidsrigtinggewing te verleen, en om die bestuur van provinsiale finansiële stelsels, roerende bates en voorsieningskettingbestuur binne die provinsiale en munisipale sfeer te faciliteer en toe te pas.</i>	(1 830)		(300)	(1 530)				
	4 Finansiële Staatsbestuur <i>Om rekenpligtigheid en finansiële staatsbestuur binne departemente, entiteite en munisipaliteit te bevorder.</i>	(1 230)		(346)	(884)				

Begrotingspos	Beskrywing van begrotingspos en hoofindelings	Totale	Lopende betalings			Oordragte en subsidies aan	Betalings vir kapitaalbates	Betalings vir finansiële bates	Bedrae spesifiek en uitsluitlik bewillig
			Vergoeding van werknemers	Goedere en dienste	Ander				
5	Onderwys <i>Doel: Die missie van die Departement is om te verseker dat elke kind kwalitatiewe leergeleenthede het in 'n funksionele en instaatstellende omgewing om kennis, bekwaamhede, vaardighede en waardes te verwerf om in 'n veranderende wêreld te slaag.</i> 2 Gewone Openbare Skoolonderrig <i>Om gewone openbare onderrig vanaf Graad 1 tot 12 ooreenkomsdig met die Suid-Afrikaanse Skolewet, 1996 (Wet 84 van 1996), en Onderwys Witskrif 6 op Spesiale Onderwys: Die vestiging van 'n Inklusiewe Onderwys-en Opleidingstelsel (Julie 2001) (Witskrif 6) te bied. E-onderwys word ook ingesluit.</i> 4 Openbare Spesiale Skoolonderrig <i>Om gehalte onderwys aan leerders met hoogs gespesialiseerde ondersteuningsbehoeftes te voorsien en ondersteuning te bied aan leerders in gewone openbare skole met gespesialiseerde ondersteuningsbehoeftes, ingevolge die Suid-Afrikaanse Skolewet en die Onderwys Witskrif 6.</i> 7 Eksamens- en Ondewysverwante Dienste <i>Om onderwysinrigtings as 'n geheel van eksamen- en onderrigverwante steun te voorsien.</i>	R'000 (350 000)	R'000 (350 000)	R'000 (295 000)	R'000 (20 000)	R'000 (35 000)	R'000	R'000	R'000

Begrotingspos	Beskrywing van begrotingspos en hoofindelings	Totale	Lopende betalings			Oordragte en subsidies aan	Betalings vir kapitaalbates	Betalings vir finansiële bates	Bedrae spesifiek en uitsluitlik bewillig
			Vergoeding van werknelmers	Goedere en dienste	Ander				
6	Gesondheid <i>Doel: Ons onderneem om gelyke toegang tot gesondheidsdienste van gehalte in vennootskap met die toepaslike rolspelers binne 'n gebalanseerde en goedbestuurde gesondheidstelsel aan die mense van die Wes-Kaap en verder te lewer.</i> 2 Distriksgesondheidsdienste <i>Om fasiliteitsgebaseerde distriksgesondheidsdienste (by klinieke, gemeenskapsgesondheidssentrus en distrikshospitale) en gemeenskapsgebaseerde distriksgesondheidsdienste (GGD) aan die inwoners van die Wes-Kaap te lewer.</i> <i>Waarvan</i> <i>Geoormerkte toekennings:</i> <i>Fondse benodig vir besteding op COVID-19-aktiwiteit wat verband hou met personeel en fasilitate.</i> <i>Oordragte en subsidies</i> <i>Organisasies sonder winsoogmerk</i> <i>Self-isolasie-/Kwarantyn sentrus in reaksie op die COVID-19-pandemie.</i> 4 Proviniale Hospitaaldienste <i>Om 'n hospitaaldiens te lewer wat toeganklik, gesik en doeltreffend is en algemene spesialisdienste te verskaf, insluitend 'n gespesialiseerde rehabilitasiediens, tandheelkundediens en psigiatrise diens, asook om 'n platform vir die opleiding van professionele gesondheidswerkers te skep en navorsing uit te voer.</i> <i>Waarvan</i> <i>Geoormerkte toekennings:</i> <i>Fondse benodig vir besteding op COVID-19-aktiwiteit wat verband hou met personeel en fasilitate.</i>	R'000 116 054	R'000 68 706	R'000 46 348	R'000 1 000	R'000 1 000	R'000 1 000	R'000 1 000	R'000 116 054
		104 254	58 706	44 548					104 254
		11 800	10 000	1 800					11 800

Begrotingspos	Beskrywing van begrotingspos en hoofindelings	Totale	Lopende betalings			Oordragte en subsidies aan	Betalings vir kapitaalbates	Betalings vir finansiële bates	Bedrae spesifiek en uitsluitlik bewillig
			Vergoeding van werkneemers	Goedere en dienste	Ander				
7	<p>Maatskaplike ontwikkeling <i>Doeleind: Om die voorsiening van 'n omvattende netwerk van maatskaplike ontwikkelingsdienste te verseker wat die armes, kwesbares en diegene met spesiale behoeftes geleenthede gee en hulle bemagtig.</i></p> <p>4 Herstellende Dienste <i>Om geïntegreerde ontwikkelende maatskaplike misdaadvorumingsdienste en teen-dwelmmisbruikdienste aan die mees kwesbares in die gemeenskap te voorsien in samewerking met belanghebbendes en burgerlike organisasies.</i></p>	R'000 (3 205)	R'000 (3 205)	R'000 (3 205)	R'000 (3 205)	R'000	R'000	R'000	R'000

Begrotingspos	Beskrywing van begrotingspos en hoofindelings	Totale	Lopende betalings			Oordragte en subsidies aan	Betalings vir kapitaalbates	Betalings vir finansiële bates	Bedrae spesifiek en uitsluitlik bewillig
			Vergoeding van werknekmers	Goedere en dienste	Ander				
8	<p>Menslike Nedersettings <i>Doel: Om nedersettings te vestig wat goeie basiese en soso-ekonomiese dienste bied.</i> <i>Om 'n reeks verhulings- en eienaarskaps-opsies aan te bied in reaksie op die verskillende behoeftes en die inkomste van huishoudings.</i> <i>Om nedersettings deurlidend te verbeter deur 'n gesamentlike poging van landsburgers en die staat, ondersteun deur bydraes van die privaat sektor.</i></p> <p>3 Behuisingsontwikkeling <i>Om toelaes en behuisingsgeleenthede, waaronder toegang tot basiese dienste, aan begunstigdes te voorsien, ooreenkomsdig die Nasionale Behuisingskode, 2009.</i></p> <p>Waarvan</p> <p>Nasionale voorwaardelike toekenning: <i>Provinsiale Nood Behuisingstoekenning</i></p> <p>Nasionale voorwaardelike toekenning: <i>Toekenning vir Ontwikkeling van Menslike Nedersettings</i></p> <p>Huishoudings</p> <p><i>Versnelde aflewering van Toekenning vir Ontwikkeling van Menslike Nedersettingsprojekte</i></p>	R'000 220 800	R'000 220 800	R'000 220 800	R'000 220 800	R'000 220 800	R'000 70 800	R'000 150 000	R'000 220 800

Begrotingspos	Beskrywing van begrotingspos en hoofindelings	Totale	Lopende betalings			Oordragte en subsidies aan	Betalings vir kapitaalbates	Betalings vir finansiële bates	Bedrae spesifiek en uitsluitlik bewillig
			Vergoeding van werknekmers	Goedere en dienste	Ander				
10	<p>Vervoer en Openbare Werke <i>Doeleind: Om onvermoed die lewering van infrastruktuur en dienste na te streef wat omvattend, veilig en tegnologies relevant is, daarna streef om elke burger in die Wes-Kaap te genees, te bekwaam, te integreer, te verbind en te bemagtig, gedryf deur passie, etiek en 'n standvastige verbintenis tot die omgewing en ons mense as ons hoeksteen.</i></p> <p>2 Openbarewerke-infrastruktuur <i>Om gebalanceerde provinsiale regeringsgebou-infrastruktuur te voorsien wat integrasie, toeganklikheid, volhoubaarheid, billikheid, omgewingsensitiviteit, ekonomiese groei en maatskaplike bemagtiging bevorder.</i></p> <p>Waarvan</p> <p>Geoormerkte toekenning: Kwarantyn en isolasie fasilitete vir doeleindes vir COVID-19 oorgegee.</p> <p>Geoormerkte toekenning: COVID-19 vervoer en fasiliteitsreaksie wat kwarantyn en isolasie fasilitete, veldhospitale en vervoerverwante inisiatiewe insluit.</p> <p>Geoormerkte toekenning: Vanaf Begrotingspos 6 - Huurkoste vir intermediêre sorg fasilitete (CTICC en Brackengate)</p> <p>3 Vervoerinfrastruktuur <i>Om vervoerinfrastruktuur te lewer en in stand te hou wat volhoubaar, geïntegreerd en omgewingsensitief is, wat maatskaplike bemagtiging en ekonomiese groei ondersteun en fasilitateer, toeganklikheid bevorder en die veilige, bekostigbare vervoer van mense, goedere en dienste moontlik maak.</i></p>	R'000 (16 054)	R'000 R'000 (16 054)	R'000 R'000 (16 054)	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000

Begrotingspos	Beskrywing van begrotingspos en hoofindelings	Totale	Lopende betalings			Oordragte en subsidies aan	Betalings vir kapitaalbates	Betalings vir finansiële bates	Bedrae spesifiek en uitsluitlik bewillig
			Vergoeding van werknelmers	Goedere en dienste	Ander				
12	Ekonomiese Ontwikkeling en Toerisme <i>Doel: Om kwalitatiewe leierskap aan die Wes-Kaapse ekonomiese sektor te verskaf deur die Departement se begrip van die ekonomie, sy vermoë om ekonomiese geleenthede en potensiaal te identifiseer, en sy bydrae tot die regering se ekonomiese prioriteite. Die Departement sal die produktiwiteit en mededingingsvermoë van die provinsiale ekonomie verbeter.</i>	R'000 (7 704)	R'000 R'000 (6 156)	R'000 R'000 (1 548)	R'000 R'000 (1 548)	R'000 R'000 (1 548)	R'000 R'000 (1 548)	R'000 R'000 (1 548)	R'000 R'000 (2 002)
2	Geïntegreerde Ekonomiese Ontwikkelingsdienste <i>Om 'n bemagtigende besigheidsomgewing te bevorder en te steun wat geleenthede skep vir groei en werkgeleenthede.</i> <i>Waarvan</i> <i>Oordragte en subsidies</i> <i>Instellings vir hoër onderwys</i> <i>Valsbaai Kollege - Om die KMMO-ontwikkelingsinisiatiewe van die organisasie te ondersteun, as deel van die opkomende temas en stimulering van werkskepping</i> <i>Organisasies sonder winsoogmerk</i> <i>Wes-Kaapse klere- en tekstieldienssentrum (Clotex): Om die KMMO-ontwikkelingsinisiatiewe van die organisasie te ondersteun, as deel van die opkomende temas en stimulering van werkskepping</i>	(1 698)		(753)		(945)		(370)	
3	Handel- en Sektorontwikkeling <i>Om ekonomiese groei in getekende sektore te stimuleer deur bedryfsontwikkeling, handel en beleggingsbevordering.</i>	(3 315)		(3 315)				(575)	
5	Ekonomiese Beplanning <i>Om ondersteuning aan die provinsiale leierskap te verleen en ekonomiese groei moontlik te maak deur die opwekking en koördinering van ekonomiese navorsing en beplanning, en deur die aktiewe ondersteuning van belangrike ekonomiese tematiese drywers en instaatstellers wat ekonomiese groei in die ekonomie en binne dele van die ekonomie sal stimuleer.</i> <i>Waarvan</i> <i>Toekenning vir geoormerkte</i> <i>Groen Ekonomie: Om geld te voorsien vir munisipale ondersteuning met betrekking tot energie van onafhanklike kragprodusente</i>	(2 088)		(2 088)					(2 002)

Begrotingspos	Beskrywing van begrotingspos en hoofindelings	Totale	Lopende betalings			Oordragte en subsidies aan	Betalings vir kapitaalbates	Betalings vir finansiële bates	Bedrae spesifiek en uitsluitlik bewillig
			Vergoeding van werknemers	Goedere en dienste	Ander				
	<p>6 Toerisme, Kuns en Vermaaklikheid <i>Om die implementering van 'n geïntegreerde toerisme strategie te faciliteer wat sal lei tot volgehoue en toename groei en werkskepping in die toerismebedryf.</i></p> <p>Waarvan Oordragte en subsidies Organisasies sonder winsoogmerk <i>K2011127140 NPC t/a PSI Projects: Om befondsing te bied vir die begunstigdes van die Toerismeprodukontwikkelingsfonds (TPDF)</i></p>	R'000 (603)	R'000 R'000	R'000 R'000	R'000 R'000	R'000 (603)	R'000 R'000	R'000 R'000	R'000 R'000

Begrotingspos	Beskrywing van begrotingspos en hoofindelings	Totale	Lopende betalings			Oordragte en subsidies aan	Betalings vir kapitaalbates	Betalings vir finansiële bates	Bedrae spesifiek en uitsluitlik bewillig
			Vergoeding van werknemers	Goedere en dienste	Ander				
	<p>4 Sport en Ontspanning <i>Om sport- en ontspanningsaktiwiteite aan die inwoners van die Wes-Kaap te voorsien.</i></p> <p>Waarvan</p> <p>Geoormerkte toekenning: Naskoolse program en argumente ten gunste van sport (ABO-befondsing eindig)</p> <p>Geoormerkte toekenning: Stabilisering van diens vir vermindering van massasporthoelae</p> <p>Geoormerkte toekenning: SASREA nakoming vir Philippi-stadion</p> <p>Oordragte en subsidies</p> <p>Organisasies sonder winsoogmerk</p> <p>Sportfederasies en -liggame: Finansiële ondersteuning</p>	R'000	R'000 (10 944)	R'000 (826)	R'000 (5 067)	R'000 (4 715)	R'000 (336)	R'000	R'000 (14 597) (4 772) (4 000)

Begrotingspos	Beskrywing van begrotingspos en hoofindelings	Totale	Lopende betalings			Oordragte en subsidies aan	Betalings vir kapitaalbates	Betalings vir finansiële bates	Bedrae spesifiek en uitsluitlik bewillig
			Vergoeding van werknelers	Goedere en dienste	Ander				
14	Plaaslike Regering <i>Doel:</i> Om munisipaliteit te moniteer, koördineer en ondersteun ten einde doeltreffend te wees in hul mandaat om te ontwikkel, en om dienslewering en buigbaarheid met die hantering van rampe te faciliteer deur verbintenisse met regeringsfere en maatskaplike vennote.	R'000 (13 581)	R'000 (3 036)	R'000 (10 271)	R'000	R'000	R'000 (274)	R'000	R'000 (2 546)
	1 Administrasie <i>Om algehele bestuur in die Departement te lewer ooreenkomsdig alle toepaslike wette en beleid.</i>	(2 466)	(516)	(1 822)			(128)		
	2 Plaaslike Regeringsbestuur <i>Om lewensvatbare en volhoubare ontwikkelende plaaslike regeringbestuur, geïntegreerde en volhoubare beplanning en gemeenskapsdeelname in ontwikkelingsprosesse te bevorder.</i> Waaran <i>Geoormerkte toekenning: Om die Forensiese Ondersoek-eenheid te versterk.</i>	(4 999)	(1 414)	(3 439)			(146)		
	3 Ontwikkeling en Beplanning <i>Om effektiewe rampbestuurspraktyke te bevorder en te faciliteer, toe te sien dat munisipale infrastruktuur goed in stand gehou word, en geïntegreerde beplanning te bevorder.</i> Waaran <i>Geoormerkte toekenning: Opggrading en vervanging van die Rampbestuursentrum audiovisuele infrastruktuur.</i>	(6 116)	(1 106)	(5 010)					(756) (1 790)

**MEMORANDUM OOR DIE OOGMERKE VAN DIE WES-KAAPSE
DERDE AANSUIWERINGSBEGROTINGSWETSONTWERP
(2020/21- FINANSIËLE JAAR)**

1. AGTERGROND

- 1.1 Die Wes-Kaapse Aansuiweringsbegrotingswet (COVID-19) (2020/21-Finansiële Jaar), 2020 (Wet 3 van 2020) (die Wes-Kaapse Aansuiweringsbegrotingswet), het die gebruik van fondse uit die Provinciale Inkomstefonds vir die onmiddellike behoeftes van rampreaksie in verband met COVID-19 moontlik gemaak.
- 1.2 Die Wes-Kaap Tweede Aansuiweringsbegrotingswet, 2020 (Wet 5 van 2020), het voorsiening gemaak vir aangesuiwerde bewilligings deur die Provinciale Parlement van geld uit die Provinciale Inkomstefonds vir die behoeftes van die Provincie in die 2020/21-finansiële jaar, vir begrotingsposte en hoofindelings binne 'n begrotingspos, en vir die spesifieke gemelde doeleinades soos uiteengesit in artikel 31(2) van die Wet op Openbare Finansiële Bestuur (die WOFB).
- 1.3 Die Wes-Kaap Derde Aansuiweringsbegrotingswetsontwerp (2020/21-Finansiële Jaar), 2021 (die Wetsontwerp), maak voorsiening vir verdere aangesuiwerde bewilligings deur die Provinciale Parlement van geld uit die Provinciale Inkomstefonds vir die behoeftes van die Provincie in die 2020/21-finansiële jaar, vir begrotingsposte en hoofindelings binne 'n begrotingspos, en vir die spesifieke gemelde doeleinades uiteengesit in artikel 31(2) van die WOFB, soos in die Bylae uiteengesit.

2. INHOUD VAN WETSONTWERP

- 2.1 **Klousule 1** inkorporeer die woordomskrywings wat in die Wes-Kaapse Begrotingswet, 2020 (Wet 2 van 2020) (die Wes-Kaap Begrotingswet), en die Wes-Kaap Aansuiweringsbegrotingswet gebruik word, in die Wetsontwerp.
- 2.2 **Klousule 2** bepaal dat aangesuiwerde bewilligings uit die Provinciale Inkomstefonds toewysbaar aan verskeie begrotingsposte en hoofindelings binne 'n begrotingspos vir spesifieke gemelde doeleinades in die Bylae by die Wetsontwerp uiteengesit word. Die besteding van hierdie bewilligings is onderhewig aan die WOFB.
- 2.3 **Klousule 3** bepaal dat die bedrae wat in die Bylae aangedui is as spesiek en uitsluitlik bewillig en wat verwys na—
  - (a) nasionale voorwaardelike toekennings, slegs vir die doel bepaal in die "Division of Revenue Act, 2020" (Wet 4 van 2020), en ooreenkomstig die raamwerk gepubliseer ingevolge daardie Wet gebruik mag word; en
  - (b) geoormerkte toekennings, slegs gebruik mag word vir die doel bepaal in die Bylae en ooreenkomstig die voorskryfe wat ingevolge artikel 4 van die Wes-Kaap Begrotingswet uitgereik word.
- 2.4 **Klousule 4** maak voorsiening vir die kort titel van die Wetsontwerp.

3. OORLEGPLEGING

Die volgende rolspelers is geraadpleeg:

- (a) Departement van die Premier: Regsdienste
- (b) Departement van die Premier
- (c) Wes-Kaap Provinciale Parlement
- (d) Provinciale Tesourie
- (e) Departement van Gemeenskapsveiligheid
- (f) Wes-Kaap Onderwysdepartement
- (g) Departement van Gesondheid
- (h) Departement van Maatskaplike Ontwikkeling

- (i) Departement van Menslike Nedersettings
- (j) Departement van Omgewingsake en Ontwikkelingsbeplanning
- (k) Departement van Vervoer en Openbare Werke
- (l) Departement van Landbou
- (m) Departement van Ekonomiese Ontwikkeling en Toerisme
- (n) Departement van Kultuursake en Sport
- (o) Departement van Plaaslike Regering
- (p) Ouditeur-generaal.

4. FINANSIËLE IMPLIKASIES

'n Netto vermindering van R96,861 miljoen sal bewillig word aan die onderskeie begrotingsposte uiteengesit in die Bylae by die Wetsontwerp, vanuit fondse opsy gesit in die 2020/21- finansiële jaar.

5. WETGEWENDE BEVOEGDHEID

Die Provinciale Minister verantwoordelik vir finansies in die Provinsie is tevrede dat die bepalings van die Wetsontwerp binne die wetgewende bevoegdheid van die Provinsie ressorteer.

UMTHETHO OSAYILWAYO

Ulwabiwo lwasixamali esihlengahlengisiweyo esisuka kwiNgxowamali yeNgeniso yePhondo ngokwecandelo 31 lomthetho iPublic Finance Management Act, 1999, nangokuthobela unyakamali ophela ngowama-31 kuMatshi 2021 kusenzelwa imicimbi yePhondo leNtshona Koloni; kunye nokubonelela ngemicimbi enxulumene noko.

WENZIWA USEBENZE yiPalamente yePhondo leNtshona Koloni, ngolu hlobo:—

Utoliko

1. Kulo Mthetho, ngaphandle kokuba umxholo ubonisa nto yimbi, naliphi na igama okanye ingcaciso enika intsingiselo kuMthetho woLwabiwomali weNtshona Koloni, 2020 (uMthetho 2 ka-2020), okanye uMthetho woHlengahlengiso loLwabiwomali weNtshona Koloni (COVID-19) (kunyakamali ka-2020/21), 2020 (uMthetho 3 ka-2020), unentsingiselo emiselwe kulo Mthetho. 5

Ulwabiwo lwasixamali esihlengahlengisiweyo kulungiselewa iimfuno zePhondo

2. (1) UHlengahlengiso loLwabiwo mali lusenziwa yiPalamente yePhondo ngemali esuka kwiNgxowamali yeNgeniso yePhondo ngokwecandelo 31 loMthetho woLawulo lweMali kaRhulumente, kusenzelwa iimfuno zePhondo kunyaka mali ka-2020/21, kwiivoti nakolona Iwahlulo luphambili kwivoti nganye, nokulungiselewa iinjongo ezithile ezidwelisiweyo, zaze zcaciswa ngokuphandle kwiShedyuli. 10

(2) Inkcitho kulwabiwomali echazwe kwicandelwana (1) ixhomekeke kulwabiwo lomthetho iPublic Finance Management Act. 15

Ulwabiwo lwasixamali esibekwe ngokukodwa nangokhethekileyo

3. Izixamali ezidweliswe kwiShedyuli zikhethekile yaye zabiwe ngokukodwa yaye oko kubhekisa— 20

- (a) kwisibonelelo esinemiqathango sesizwe, esingasetyenziselwa kuphela injongo echazwe kuMthetho woLwahlulo lweNgeniso, yaye nangokuhambelana nesiseko esipapashwe ngokwalo Mthetho;
- (b) kulwabiwo olubekelwe bucala, olungasetyenziselwa kuphela injongo echazwe kwiShedyuli yaye nangokuhambelana nezikhokelo ezikhutshwe ngokwecandelo 4 loMthetho woLwabiwo weNtshona Koloni, 2020. 25

Isihloko esifutshane

4. Lo Mthetho ubizwa ngokuba nguMthetho woHlengahlengiso loLwabiwomali wesithathu weNtshona Koloni (kuNyakamali ka-2020/21), 2021.

ISHEDYULI
(Njengesicelo sentlawulo kwiNgxowamali yePhondo)

Ivoti	Inkcazelot Ivoti namacandelo aphambili	Zizonke	Intlawulo ezisetyenzisiweyo zangoku			Utshintshelo lwenkxaso-mali oluya ku	Intlawulo ze-Asethi eziyiNkunzi	Intlawulo kwiiAsethi eziyiMali	Imali ezibekelwe ngokukodwa imibandela ethile kuphela
			Imbuyekezo yabaqeshwa	limpahla neenkonzo	Ezinye				
1	ISebel leNkulumbuso	R'000 (4 448)	R'000 (375)	R'000 (4 073)	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000 (4 448)
2	IPalamente yePhondo								
3	UNondyebo wePhondo	(17 297)	(1 340)	(10 868)		(5 089)			(7 991)
4	UKhuselo loLuntu								
5	EzeMfundu	(350 000)	(350 000)						
6	EzeMpilo	116 054	68 706	46 348		1 000			116 054
7	UPhuhliso loLuntu	(3 205)	(3 205)						
8	ISebel lokuHlaliswa koLuntu	220 800				220 800			220 800
9	IMicimbi yokusiNgqongileyo neSicwangiso soPhuhliso	(1 800)	(700)	(900)			(200)		(200)
10	UThutho neMisebenzi yoLuntu	(16 054)		(16 054)					
11	ULimo								
12	UPhuhliso lwezoQogosho noKhenketho	(7 704)		(6 156)		(1 548)			(2 002)
13	iMicimbi yezeNkcubeko nezeMidlalo	(19 626)	(3 459)	(10 107)		(5 615)	(445)		(46 081)
14	ISebel loRhulumente woMmandla	(13 581)	(3 036)	(10 271)			(274)		(2 546)
		(96 861)	(293 409)	(12 081)		209 548	(919)		273 586

Ivoti	Inkcazelotivoi namacandelo aphambili	Zizonke	lintlawulo ezisetyenzisiweyo zangoku			Utshintshelo lwenkxasomali oluya ku	lintlawulo ze-Asethi eziyiNkunzi	Intlawulo kwiiAsethi eziyiMali	limali ezibekelwe ngokukodwa imibandela ethile kuphela
			Imbuyekezo yabaqeshwa	limpahla neenkonzo	Ezinye				
3	UNondyebo wePhondo <i>Injongo: Ukuunusa ubumbano kanye nokusebenza kwabemi. Ukwakha amandla kwicandelo likarhulumente ngokuguquguquka, ukuvelisa izinto ezintsha kanye nokuxhasa. Ulawulo oluDibeneyo kanye nentsebenzwano eyenza ukuhanjiswa kweenkonzo ezisemgangathweni ngendlela ezinzileyo.</i>	R'000 (17 297)	R'000 (1 340)	R'000 (10 868)	R'000 (5 089)	R'000	R'000	R'000	R'000 (7 991)
	1 Ulawulo <i>Ukunika umkhombandlela nesicwangciso kwakanye nokunika ixabiso eliphezu kwezemali nezinye iinkonzo zenkxaso kuMphathiswa kanye neNtloko yeSebe.</i>	(4 206)	(503)	(3 703)					
	2 uLawulo IweZibonelelo olunoZinzo <i>Ukuqinisekisa ngolawulo olululo nolusebenzayo kwezemimali zePhondo, nakooMasipala.</i>	(10 031)	(191)	(4 751)	(5 089)				
	Apho <i>Imali ebekelwe bucala: INxaso-mali yeNkxaso kuLawulo IweMali eNtshona Koloni Ukungenelela koomasipala Inkxaso yeziseko zophuhliso kanye nophuhliso</i>								(2 100) (2 945) (2 946)
	Udluliselo - mali nezibonelelo <i>amaPhondo noMasipala AmaPhondo nooMasipala: Ukubonelela ngenkxasso -mali kooMasipala ukuphucula ulawulo Iwezimali koo Masipala ukunyusa izinga loLawulo Iwengeniso -mali, ukuphucula uhlahlo mali luka Masipala olunyanisekileyo noluthembekileyo, ukuphucula iziphumo zophicotho-zincwadi zika Masipala, nokuveza imiqobo koMasipala.</i>				(2 100)				
	<i>AmaPhondo nooMasipala: Ukuncedisa ooMasipala ekwenzeni imisebenzi yabo ngokufanelekileyo, kubandakanya ukulungelelaniswa nemisebenzi edityanisiweyo kanye nenkxaso enxulumene nokuphuculwa kolawulo Iwemali ngokubanzi kanye nokuzinza kwezemali koomasipala xa kukho ungenelelo loomasipala.</i>				(2 945)				
	Ezangaphakathi <i>Amalungelo abaSebenzi ezentlalo: Imali yekhefou kodla umhlaaphantsi</i>				(44)				

Ivoti	Inkcazelotivoi namacandelo aphambili	Zizonke	lintlawulo ezisetyenzisiweyo zangoku			Utshintshelo Iwenkxasomali oluya ku	lintlawulo ze- Asethi eziyiNkunzi	Intlawulo kwiiAsethi eziyiMali	limali ezibekelwe ngokukodwa imibandela ethile kuphela
			Imbuyekezo yabaqeshwa	limpahla neenkonzo	Ezinye				
	<p>3 uLawulo IweeMpahla <i>Ukunika umkhombandlela ngemithetho kanye nokunyanzela nokunceda iPhondo kulawulo lwenkqubo zemali oluyimpumelelo nolucwangcisekileyo, nolawulo lwentengo yempahla kanye neempahla ezhambisekayo kwiPhondo nakooMasipala.</i></p> <p>4 ULawulo IwezeZimali <i>Uphuculo ekusebenzeni nasekulawulenikakuhle iinkqubo zeMali kuMasebe, kumaqumrhu nakooMasipala.</i></p>	R'000 (1 830)	R'000 (300)	R'000 (1 530)		R'000	R'000	R'000	R'000
		(1 230)	(346)	(884)					

Ivoti	Inkcazelot I voti namacandelo aphambili	Zizonke	lintlawulo ezisetyenzisiweyo zangoku			Utshintshelo lwenkxasomali oluya ku	lintlawulo ze-Asethi eziyilNkunzi	Intlawulo kwiiAsethi eziyiMali	limali ezibekelwe ngokukodwa imibandela ethile kuphela
			Imbuyekezo yabaqeshwa	limpahla neenkonzo	Ezinye				
5	EzeMfundu Injongo: <i>Injongo yeSeBe kukuqinisekisa ukuba wonke umntwana unamathuba okufunda afanelekileyo kwindawo esebenza kwaye wenza ukuba ulwazi, ubuchule, izakhono kunye neenqobo zokuziphatha ziphumelele kwihlabathi eliguqukayo.</i> 2 Imfundu kwiZikolo zikaRhulumente eziQhelekileyo <i>Ukubonelela ngemfundu kwizikolo zikarhulumente eziqhelekileyo ukususela kumaBakala 1 - 12 ngokungqinelana noMthetho weZikolo zaseMzantsi Afrika ka 1996 (Act 84 of 1996) noMgaqo-nkubo i-White Paper 6 engeMfundu eneeMfuno eziZodwa uKwakha iMfundu noQeqesho oluBandakanya bonke aBafundi (eyeKhala 2001) (White Paper 6).</i> 4 Imfundu kwiZikolo zikarhulumente zeMfundu eneeMfuno eziZodwa <i>Ukubonelela ngemfundu esemgangathweni kubafundi abaneemfuno eziZodwa ngokumandla nokubonelela ngenkxaso kubafundi abakwizikolo zikarhulumente eziqhelekileyo abaneemfuno ezizzodwa, ngokungqinelana noMthetho weZikolo zaseMzantsi Afrika, 1996, (South African Schools Act, 1996), ne-Education White Paper 6 on Special Needs Education Building an Inclusive Education and Training System (July 2001) (White Paper 6).</i> 7 limivo neeNkonzo eziNxulumene nezeMfundu <i>Ukubonelela amaziko emfundu xa ewonke ngenkxaso yoviwo nenkxaso enxulumene nezemfundo.</i>	R'000 (350 000)	R'000 (350 000)	R'000 R'000	R'000 (295 000)	R'000 (20 000)	R'000 (35 000)	R'000	R'000

Ivoti	Inkcazelotivoi namacandelo aphambili	Zizonke	Intlawulo ezisetyenzisiweyo zangoku			Utshintshelo Iwenkxasomali oluya ku	Iintlawulo ze-Asethi eziyiNkunzi	Intlawulo kwiiAsethi eziyiMali	Iimali ezibekelwe ngokukodwa imibandela ethile kuphela
			Imbuyekezo yabaqeshwa	Impahla neenkonzo	Ezinye				
6	ezeMpilo <i>Injongo: Sinikezela ngelungelo elilinganayo lokufikelela kwinkonzo zempilo eziphucukileyo ngokubambisene nabachaphazelekayo kwinkqubo yezempilo ezinzileyo nelawuleka ngokupheleleyo kuluntu lwase Ntshona koloni nangaphesheya.</i> 2 linkonzo zeMpilo zeziThili <i>Kukunikezela ngeenkonzo zempilo zesithili kumaziko (ezikliniki, kumaziko empilo oluntu nezibhedelele zesithili) neenkonzo ejolisiswe kumaziko empilo esithili zinikezelwe kuluntu iwePhondo leNtshona Koloni.</i> Apho <i>Isixa-mali esibekelwe bucala: Imali efuneckayo eza kusetyenziswa ukukhawulelana nemiba yeCOVID-19 ngokubhekiselele kubasebenzi namaziko. Udluliselo nenkxaso AmaZiko angafumanzi Nzuzo Ummtu azivalele yedwa/ iindawo zokuKhwarantina ukulwa isifo iCOVID-19</i> 4 linkonzo zezibhedele kwiPhondo <i>Ukuhanjiswa kweenkonzo zezibhedele ezithi zifikeléléke, ngokufanelekileyo, ngokusebenzayo yaye zinike iinkonzo zengcali jikelele, ziquka iinkonzo ezizodwa zokubuyela esiqhelweni, inkonzo zamazinyo kunya nezengqondo, kwakunye nokunika iqonga loqequesho kwiingcali zeMpilo nokuqhuma uphando.</i> Apho <i>Isixa-mali esibekelwe bucala: Imali efuneckayo eza kusetyenziswa ukukhawulelana nemiba yeCOVID-19 ngokubhekiselele kubasebenzi namaziko.</i>	R'000 116 054	R'000 68 706	R'000 46 348	R'000 1 000	R'000	R'000	R'000	R'000 116 054
		104 254	58 706	44 548	1 000				104 254
		11 800	10 000	1 800	1 000				11 800

Ivoti	Inkcazelot Ivoti namacandelo aphambili	Zizonke	lintlawulo ezisetyenzisiweyo zangoku			Utshintshelo lwenkxasomali oluya ku	lintlawulo ze-Asethi eziyiNkunzi	Intlawulo kwiiAsethi eziyiMali	limali ezibekelwe ngokukodwa imibandela ethile kuphela
			Imbuyekezo yabaqeshwa	limpahla neenkonzo	Ezinye				
7	<p>Uphuhliso loLuntu Injong UKuqinisekisa ngamalungiselelo eenkonzo zophuhliso loluntu ezibanzi ezithungelanayo ezibangela ukuba abantu abahluphekayo baxhotiyiswe, nababuthathaka nabo baneemfuno ezizodwa.</p> <p>4 linkonzo Zobuyiselo Ukunika iinkonzo zophuhliso ezihlanganyelweyo nezokuthintelwa kolwaphulo-mthetho kuluntu kune nokusetyenziswa gwenxa kweziyobisi kwabona babuthathaka ngentsebenziswano namahlakani nemibutho yoluntu.</p>	R'000 (3 205)	R'000 (3 205)	R'000 (3 205)	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000

Ivoti	Inkcazelot Ivoti namacandelo aphambili	Zizonke	Intlawulo ezisetyenzisiweyo zangoku			Utshintshelo lwenkxaso-mali oluya ku	Intlawulo ze-Asethi eziyiNkunzi	Intlawulo kwiiAsethi eziyiMali	Imali ezibekelwe ngokukodwa imibandela ethile kuphela
			Imbuyekezo yabaqeshwa	limpahla neenkonzo	Ezinye				
8	<p>Isebe lokuhaliswa koLuntu Injongo: <i>Ukubonelelwa kwendawo zokuhlala ezinikezela ngeeenkonzo ezilungileyo nezingundoqo kune noqoqosho Iwentlalo;</i> <i>Ukunika amathuba amaninzi kubaninizindlu kune nabaqashi ngokwemfuno ezahlukeneyo zemivuzo yamakhaya; kune Nokusoloko kuphculwa ukuhlaliswa kwabantu ngokubambisana nabemi kune nenzame zikaRhulumene ekuxhaseni ngeminikelo yamaziko abucala.</i></p> <p>3 Uphuhliso lweZindlu <i>Ukubonelela ngenkxaso namathuba ezindlu kuquka ukuumana iinkonzo ezingundoqo, kubaxhamli ngokuhambelana nenqubo yezindlu kazwelonke, 2009.</i></p> <p><i>Apho</i> <i>Inkxaso-mali ebekelwe bucala: Inkxaso yeSebe uvelliso lwezinto ezintsha ekukhawulezisweni konikezelot lwezundlu</i> <i>Isibonelelo-mali esinemqathango sika Zwelonke: Isibonelelo sokubuyiselwa kweTayitile</i></p> <p>Udluliselo nenkxaso <i>Amakhaya</i> <i>Unikezelot olukhawulezayo kwiiprojekthi ze-HSDG</i></p>	R'000 220 800	R'000	R'000	R'000	R'000 220 800	R'000	R'000	R'000 220 800

lvoti	Inkcazelot lvozi namacandelo aphambili	Zizonke	lintlawulo ezisetyenzisiweyo zangoku			Utshintshelo lwenkxasomali oluya ku	lintlawulo ze-Asethi eziyilNkunzi	Intlawulo kwiiAsethi eziyilMali	limali ezibekelwe ngokukodwa imibandela ethile kuphela
			Imbuyekezo yabaqeshwa	lmpahla neenkonzo	Ezinye				
9	Imicimbi yokusingqongileyo nesicwangciso sopherhilo <i>Injongo : Ukupuhhlisa: Ukomelela kwakhona: okuluqilima; okuluxabiso kuquka okusingqongileyo okupuhlayo ngokuXhasa ukuphila nobuntu.</i> 1 EzoLawulo <i>Injongo yale nkqubo kukunikeza iimfuno zolawulo zecandelo, kwakunye nenkxaso yenkonzo zangaphakathi.</i> 2 Umgaqo wezokusiNgqongileyo; ucwangciso nolungelewaniso <i>Injongo yale nkqubo kukuqinisekisa unxumelaliniso lwenjongo yezendalo yesizwe, yephondo nezicwangciso zorhulumente wesixeko, kwakunye nokwanda kwephondo nendlela yophuhliso, ngokunjalo nophuhliso locwangciso lobugcisa besixeko nohlanganiso lwezicwangciso zophuhliso. Le nkqubo ihlanganisa nonxulumelanamiso lwemisebenzi, olunjiengophando, icandelo locwangciso kwakunye nolawulo lolwazi kwakunye notshintsho lwemo yezulu.</i> Apho Uweliselo-mali nezibonelelo li-arrhente zamasebe nee-akhawunti (neengxelo - neengcacciso) Urhebo: Amaphepha-mvume	R'000 (1 800)	R'000 (700)	R'000 (900)	R'000	R'000 (200)	R'000 (200)	R'000 (200)	
4	Uququzelelo lomgaqo-nkqubo nesicwangciso sokusingqongilego <i>Injongo yale nkqubo kukupuhhlisa imithetho, imigaqo, izithethe, nexabiso kwakunye nemigaqo-nkqubo yendalo enegalelo kulawulo kwanononophelo lwendalo yomoya, ulawulo lotshintso lwemozulu nolawulo lwenkcitho nongcoliseko kwiphondo nezithili zesixeko zikarhulumente.</i> 7 UCwangciso loPhuhlio <i>Ukupumeza ucwangciso lwsizizwe nocwangciso lwephondu nomgaqo-nkqubo wolawulo lokusetyenziswa komhlaba, imigaqo-nkqubo, imimiselo nemigangatho kumanqanaba karhulumente wephondo noncedo nokuxhasa amanganaba kamaspala karhulumente kwanokuphunyezwu kwavo. Inkqubo iyaghuba nokubonelela ngocwangciso lommandla nenkonzo yolawulo noququzelelo lophuhliso ukuqinisekisa imvano nengqiqo kwiphondo nakoomasipala ngolungelewaniso lwezicwangciso zamacandelo asebenzisanayo namasebe karhulumente, iinkqubo neeprojekthi nokubonelelwka kweenkonzo ezipidwa zoququzelelo lweprojekthi nokubonelelwka ngocwangciso lophuhliso lwenkozo yolawulo olunengqiqo.</i> Apho li-arrhente zamasebe nee-akhawunti (neengxelo - neengcacciso); INkqubo yezoQoqosho ekuHlaleni	(800)	(300)	(500)	(500)	(100)	(200)	(200)	(200)

Ivoti	Inkcazel o Ivoti namacandelo aphambili	Zizonke	lintlawulo ezisetyenzisiweyo zangoku			Utshintshelo iwenkxaso-mali oluya ku	lintlawulo ze-Asethi eziyiNkunzi	Intlawulo kwiiAsethi eziyiMali	limali ezibekelwe ngokukodwa imibandela ethile kuphela
			Imbuyekezo yabaqeshwa	impahla neenkonzo	Ezinye				
10	<p>UThutho neMisebenzi yoLuntu <i>Injongo: Ukulandela ngokungakhathali ukuhanjiwsa kwezibonelelo kunya neenkonzo: ezibandakanya, zikhuselekile kwaye zibubuchwephesa kwezobuchwephesa, zifuna ukuphilisa, ubuchule, ukudibanisa, uqhamshelo, kwakunye nokuxhobisa wonke ummi waseNtshona Koloni, eghutya ngumdlanla, ngokuziphatha kunya nokuzibophelela ngokuzinzileyo okusingqongileyo kunya nabantu bethu njengelitye lembombo.</i></p> <p>2 Ezemisebenzi yeziseko zoluntu <i>Ukunikezela ngesibonelelo esizinzileyo sezakhiwo neziseko zikarhulumente wephondo ezikhuthaza ukumanyana, ezifikeleka lula, ezinokugcinakala, ubulungisa, indawo esingqongileyo, ukukhula kwezogogosho nokuxhobisa uluntu.</i></p> <p>Apho <i>Ulwabiwo olubekelwe bucala: Ukunikezela ngeenjongo zokuvalelw wedwa kunya neerjongo zokwahlulwa kwi-COVID-19 zinikezelwe</i></p> <p><i>Ulwabiwo olubekelwe bucala: i-COVID-19 yezothutho kunya nempendulo yendawo ebandakanya, i-Q & I, izibedlele ezhamba kunya namanyathelo ahambelana nezothutho</i></p> <p><i>Ulwabiwo olubekelwe bucala: UKusuka kwivoti 6 - lindleko zokuqeshisa kumaziko ononophelo aphakathi (i-CTICC kwaye i-Brackengate)</i></p> <p>3 Iziseko zoThuto <i>Ukunikezela izibonelelo zezothutho ezinokugcinakala, ezimanyeneyo, ezinokhathalelo lwendawo esingqongileyo exhasa neququzelela ukuxhotyiswa koluntu nokuhula kwezogogosho, ezifikeleka lula nezikhuselekileyo; uthutho lwabantu, iimpahla neenkonzo ezifikelelekayo.</i></p>	R'000 (16 054)	R'000 (16 054)	R'000 (16 054)	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000

Ivoti	Inkcazelo Ivoti namacandelo aphambili	Zizonke	Intlawulo ezisetyenzisiweyo zangoku			Utshintshelo Iwenkxasomali oluya ku	Intlawulo ze-Asethi eziyiNkunzi	Intlawulo kwiiAsethi eziyiMali	limali ezibekelwe ngokukodwa imibandela ethile kuphela
			Imbuyekezo yabaqeshwa	Impahla neenkonzo	Ezinye				
12	UPhuhliso IwezoQoqosho noKhenketho Injongo: <i>Ukubonelela ngobunkokheli bezogqosho eNtshona Koloni ngokuqonda uqoqosho lwaMasebe; ukuba neliso lokuchonga amathuba ezogqosho nokunobakho; kwanegalelo layo kumalungelo aphambili ezogqosho kurhulumente. Eli Sebe liza kuphucula amandla kunye nemveliso yezogqosho kumaphondo.</i> 2 linkonzo eziHlangeneyo zoPhuhliso loQoqosho <i>Ukukhuthaza nokuxhasa imeko-bume yoshishino kulungiselwelwa amathuba ohlumo nokudalwa kwemisebenzi.</i> Apho Udluliselo noncediso <i>Amaziko eMfundo ePhakamileyo kholeji yaseFalse Bay-Ukuxhasa amalinge ophuhliso IweMMME yombutho, njengenxalenye yeeMxholo eziKhulayo kunye neNdlela yokuSebenza kokuDalwa kweMisebenzi</i> AmaZiko angenzi nzuzo <i>Iziko leNkonzo yeZinto zokuNxiba kunye neThala eNtshona Koloni (Clotex): ombutho, weSMME njengenxalenye yeMixholo yezoQoqosho eHlumayo kunye neNdlela yokuDalwa kweMisebenzi</i> 3 UPhuhliso loRhwebo namaCandelo <i>Ukukhuthaza ukuhluma kwezoqoqosho nokupuhliswa kwezoshishino, urhwebo nokukhuthaza koTyalo-mali.</i> 5 IsiCwangciso soQoqosho <i>Ukubonelela ngenkxaso kubunkokeli bephondo kunye nokwenza ukuba ukukhula kwezoqoqosho kudaleke kunye nokudityaniswa kophando loqoqosho kunye nokucwangciswa, nangenkxaso esebezayo yabakheli abazintloko kwezoqoqosho kunye nabathengisi abazakukhuthaza ukukhula koqoqosho kulo lonke uqoqosho nakumacandelo ogooqosho.</i> Apho <i>Ulwabiwo oluMiselweyo</i> <i>Uqoqosho oluhlaza - Ukubonelela ngenkxaso-mali kumasipala ngokunxulumene nokufikelela kwamandla kubavelisi bamandla abazimelevo</i>	R'000 (7 704)	R'000 R'000 (6 156)	R'000 R'000 (753)	R'000 (1 548) (945)	R'000 (370) (575)	R'000 (2 088)	R'000 (2 088)	R'000 (2 002)

Ivoti	Inkcazelotivoi namacandelo aphambili	Zizonke	Intlawulo ezisetyenzisiweyo zangoku			Utshintshelo Iwenkxasomali oluya ku	Intlawulo ze-Asethi eziyiNkunzi	Intlawulo kwiiAsethi eziyiMali	Imali ezibekelwe ngokukodwa imibandela ethile kuhela
			Imbuyekezo yabaqeshwa	Impahla neenkonzo	Ezinye				
	<p>6 Ukhenketho, ubuGcisa Nezolonwabo <i>Ukuququzelela ukusetyenziswa komkhombandlela oluqilima wezokhenketho oyakuthi ukhokhele kukukhula okuzinzileyo nokudala amathuba emisebenzi kurhwebo iwezokhenketho.</i></p> <p><i>Apho</i> <i>Udluliselo noncediso</i> <i>Amaphondo nakoomasipala</i> <i>Amaziko angajonganga kwenza nzozo K2011127140 NPC t/a PSI</i> <i>Projects: Ukubonelela ngemali kubaxhamli beNgxowa-mali yoPhuhliso lweMveliso yoKhenketho (TPDF)</i></p>	R'000 (603)	R'000	R'000	R'000	R'000 (603)	R'000	R'000	R'000

Ivoti	Inkcazelot Ivoti namacandelo aphambili	Zizonke	Intlawulo ezisetyenzisiweyo zangoku			Utshintshelo lwenkxaso-mali oluya ku	Intlawulo ze-Asethi eziyiNkunzi	Intlawulo kwiiAsethi eziyiMali	limali ezibekelwe ngokukodwa imibandela ethile kuphela
			Imbuyekezo yabaqeshwa	Impahla neenkonzo	Ezinye				
13	iMicimbi yezeNkcubeko neMidlalo <i>Injongo:</i> Sikhuthaza ugqweso nobandakanyeko lomntu wonke kwezemidlalo nenkcubeko ngokusebenzisa izikhobozethu ngemfezeko, ngokucikizeka nangengiqo ekhuthaza ulondolozo nozinzo, nangobuhlakani obubhadlileyo, obuneziphumo ezingqinekayo obukhuthaza uylolwezinto. Ngokuqinisekisa ugqweso nokuyenza ibe liziko elilikomkhulu lezemidlalo nenkcubeko loMzantsi Afrika iNtshona Koloni, siya kube similisela iimeko zofikeleleko nentathonxaxheba yesininzi, ukuphawulwa kweetalente nophuhliso lwezakhono. 1 ULawulo <i>Ukunikezela ulawulo lwenkxaso nokwensiwa komsebenzi ngokuphangaleleyo nokunika inkxaso kwezolawulo lweSebe leMicimbi yeNkcubeko ne Midlalo.</i> 2 IMicimbi yeNkcubeko <i>Ukubonelela ngeenkonzoezinxulumene nezobugcisa, ezenkcubeko, ezelondolozo lwembali, ezelifa lemveli, nezeelwimi kabantubaseNtshona Koloni.</i> Apho <i>Ulwabiwo olumiselweyo: Ukuphakanyiswa koLawulo lweMithombo yeLifa leMveli ukuze kusebenze ukusebenza komMthetho weSizwe weZibonelelo zeLifa leMveli. Nombolo 25 ka-1999 (NHRA) (ulwabiwo olutsha ngo-2020)</i> <i>Ulwabiwo olumiselweyo: Inkxaso yemibutho yoBugcisa neNkcubeko (i-NGO - inkxaso-mali yonyaka) (ulwabiwo olutsha ngo-2020)</i> <i>Ukhenketho kwezeNkcubeko Imibutho yezoBugcisa neNkcubeko Amaziko olondolozo lwembali afumana inkxaso kwiphondo Amaziko olondolozo lwembali asekuhlaleni</i>	R'000 (19 626)	R'000 (3 459)	R'000 (10 107)	R'000 (5 615)	R'000 (445)	R'000 (4 081)		
		(606)	(606)			(900)	(109)		(4 586)
		(2 772)	(1 410)	(353)					(3 567)
					(900)				

Ivoti	Inkcazelot Ivoti namacandelo aphambili	Zizonke	Intlawulo ezisetyenzisiweyo zangoku			Utshintshelo lwenkxasomali oluya ku	Intlawulo ze-Asethi eziyiNkunzi	Intlawulo kwiiAsethi eziyiMali	Imali ezibekelwe ngokukodwa imibandela ethile kuphela
			Imbuyekezo yabaqeshwa	Impahla neenkonzo	Ezinye				
3	<p>liNkonzo zamaThala eeNcwadi neZiko loLondolozo IweeNkcukacha eziBalulekileyo</p> <p>Ukunikezela ngokubanzi ngeenkonzozamathala eencwadi nezolondolozo Iweenkcukacha ezibalulekileyo eNtshona Koloni.</p> <p>Apho</p> <p><i>Ulwabiwo olumiselweyo: Uqhakamishelwano IweBroadband kumaThala eencwadi</i></p> <p><i>Ulwabiwo olumiselweyo: Ulawulo IweQmrhu loLawulo (ECM)</i></p> <p><i>Ulwabiwo olumiselweyo: Ukuphakanyiswa kweenkonzo zoLondolozo IweeNkcukacha ziBalulekileyo eNtshona Koloni (ulwabiwo olutsha ngo-2020)</i></p> <p><i>Ulwabiwo olumiselweyo: I-ECM yokulayisenisa kanye notyikityo Iweelektroni (i-PRF) (ulwabiwo olutsha Iwe2020)</i></p>	R'000 (5 304)	R'000 (617)	R'000 (4 687)	R'000	R'000	R'000	R'000	(5 384) (5 239) (1 514) (2 422)
4	<p>IMidlalo noLonwabo</p> <p>Ukubonelela ngezemidlalo nolonwabo kubahlali baseNtshona Koloni.</p> <p>Apho</p> <p><i>Ulwabiwo oluhle: Emva kwenkqubo yesikolo kanye neNkundla yezemidlalo (iGBS imali iphele)</i></p> <p><i>Ulwabiwo olumiselweyo: Ukuhlaselwa kwenkonzo yokunciphisa igranti yezemidlalo</i></p> <p><i>Ulwabiwo olumiselweyo: Ukuthotyelwa kweSASREA yenkundla yePhilippi</i></p> <p><i>Amaziko angensi ngeniso-mali Imibutho yezemidlalo kanye nemibutho</i></p>	(10 944)	(826)	(5 067)	(4 715)	(336)	(4 715)	(4 000)	(14 597) (4 772)

Ivoti	Inkcachelo Ivoti namacandelo aphambili	Zizonke	lintlawulo ezisetyenzisiweyo zangoku			Utshintshelo lwenkxasomali oluuya ku	lintlawulo ze-Asethi eziyiNkunzi	Intlawulo kwiiAsethi eziyiMali	limali ezibekelwe ngokukodwa imibandela ethile kuphela	
			Imbuyekezo yabaqeshwa	limpahla neenkonzo	Ezinye					
14	ISebe loRhulumente woMmandla Injongo: <i>Ukubeka esweni, ukuhlanganisa nokuxhasa ooMasipal ukuze babeneftuhe ekuphumemezeni umyalelo wesebe, nokuncedisa kuniikezelo lweenkonzo kunye neentlekele ezinkulu ngokuncedisana namanganaba karhulumente kunye namahlakani oluntu.</i> 1 ulawulo <i>Ukunikezelu ngobunkokeli obunobuchule nolawulo</i> 2 Ulawulo loMmandla <i>Ukukhuthaza uphuhliso lolawulo oluzinzileyo loomasipala ngendlela efanelekileyo, ucwangciso olumanyanisiweyo noluzinzileyo, kwakunye nentathonxaxheba yoluntu kwiinkqubo zophuhliso.</i> Apho <i>ukwabiwa nophawulo: ukuqinisa kophando ngemiba efuna ingqwalasela.</i> 3 Uphuhliso nocwangciso <i>Ukubonelela nokuquzelela ukwenza ulawulo lwentlekele olusebenzayo; ukuqinisekisa iinkonzo ezisisiseko zikamasipala zigcina wa ziserngangathweni kwanokhuthaza ucwangciso olumanyanisiweyo.</i> Apho <i>ukwabiwa nophawulo: uphuhliso notshintsho lolawulo lweziklo lwentlekelu ezivakalayo ngendlebe nezibonwayo ngamehlo.</i>	R'000 (13 581)	R'000 (3 036)	R'000 (10 271)	R'000 	R'000 	R'000 (274)	R'000 (128)	R'000 (146)	R'000 (2 546)
		(2 466)	(516)	(1 822)						(756)
		(4 999)	(1 414)	(3 439)						(1 790)
		(6 116)	(1 106)	(5 010)						

**IMEMORANDAM ENGEZINTO ZOMTHETHO OSAYILWAYO
WOHLENGAHLENGISO LOLWABIWOMALI WESITHATHU
WENTSHONA KOLONI
(KUNYAKAMALI KA-2020/21)**

1. IMVELAPHI

- 1.1 UMthetho woHlengahlengiso loLwabiwomali weNtshona Koloni (COVID-19) (kuNyakamali ka-2002/21), 2020 (uMthetho 3 ka-2020) (uMthetho woHlengahlengiso loLwabiwomali weNtshona Koloni), unikezela ngokusetyenziswa kwezixamali ezisuka kwiNgxowamali yeNgeniso yePhondo ukuphendula ngokukhawuleza kwiimfuno zentlekele ehambelana neCOVID-19.
- 1.2 UMthetho woHlengahlengiso loLwabiwomali weSibini weNtshona Koloni, 2020 (uMthetho 5 ka-2020), wenze ulungiselelo kuhlengahlengiso lolwabiwo yiPalamente yePhondo kwimali esuka kwiNgxowamali yeNgeniso yePhondo kusenzelwa iimfuno zePhondo kunyakamali ka-2020/21, ukuya kwivoti nakolona lwahlulo lumphambil kwivoti nganye, nangokwenjongo ekhethekileyo echazwe kwicandelo 31(2) lomthetho *iPublic Finance Management Act*, 1999 (uMthetho 1 ka-1999) (*iPublic Finance Management Act*).
- 1.3 UMthetho oSayilwayo woHlengahlengiso loLwabiwomali wesiThathu weNtshona Koloni (Kunyakamali ka-2020/21), 2021 (uMthetho oSayilwayo), wenze olunye ulungiselelo kuhlengahlengiso lolwabiwo yiPalamente yePhondo kwimali esuka kwiNgxowamali yeNgeniso yePhondo kusenzelwa iimfuno zePhondo kunyakamali ka-2020/21, ukuya kwivoti nakolona lwahlulo lumphambil kwivoti nganye, nangokwenjongo ekhethekileyo echazwe kwicandelo 31(2) lomthetho *iPublic Finance Management Act*, njengoko kuchaziwe kwiShedyuli.

2. IZIQULATHO ZOMTHETHO OSAYILWAYO

- 2.1 **Igatya 1** lihlanganisa iinkcazelo ezisetyenzisiweyo kuMthetho woLwabiwomali weNtshona Koloni, 2020 (uMthetho 2 ka-2020) (uMthetho woLwabiwomali weNtshona Koloni), noMthetho woHlengahlengiso loLwabiwomali weNtshona Koloni, kuMthetho oSayilwayo.
- 2.2 **Igatya 2** libonelela ngokuba ulwabiwo oluhengahlengisiweyo olusuka kwiNgxowamali yeNgeniso yePhondo lubalelw kwiivoti ezahlukeneyo nakolona lwahlulo lumphambil kwivoti nganye ebekelwe umsebenzi othile ochazwe kwiShedyuli yoMthetho oSayilwayo. Inkcitho yolulwabiwo ixomekeke kulwabiwo lomthetho *iPublic Finance Management Act*.
- 2.3 **Igatya 3** libonelela ngokuba izixamali ezipidewiswe kwiShedyuli zikhethekile yaye zabiwe ngokukodwa yaye oko kubhekisa—
  - (a) kwisibonelelo esinemiqathango sesizwe esingasetyenziselwa kuphela injongo echazwe kuMthetho woLwahlulo lweNgeniso, 2020 (uMthetho 4 ka-2020), yaye nangokuhambelana nesikhokelo esipapashwe ngokwalo Mthetho; kunye
  - (b) nolwabiwo olubekelwe okuthile, olungasetyenziselwa kuphela injongo echazwe kwiShedyuli nangokuhambelana nemiyalelo ekhutshwe ngokwecandelo 4 lomthetho woLwabiwo weNtshona Koloni.
- 2.4 **Igatya 4** libonelela ngesihloko esifutshane saloMthetho oSayilwayo.

3. UKUCEBISANA

Aba bathathi nxaxheba balandelayo kucetyiswene nabo:

- (a) ISebe leNkulumbuso: IiNkonzo zoMthetho
- (b) ISebe leNkulumbuso
- (c) IPalamente yePhondo leNtshona Koloni
- (d) UNondyebo wePhondo

- (e) ISebe loKhuseleko loLuntu
- (f) ISebe leMfundu leNtshona Koloni
- (g) ISebe lezeMpilo
- (h) ISebe loPhuhliso loLuntu
- (i) ISebe lokuHlaliswa koLuntu
- (j) ISebe leMicimbi yokuSingqongileyo noCwangciso loPhuhliso
- (k) ISebe lezoThutho neMisebenzi yoLuntu
- (l) ISebe lezoLimo
- (m) ISebe loPhuhliso loQoqosho nezoKhenketho
- (n) ISebe leMicimbi yeNkcubeko neMidlalo
- (o) ISebe loRhulumente woMmandla
- (p) UMphicothi ziNcwadi-Jikelele.

4. UCHAPHAZELEKO KWEZEZIMALI

Ukuncitshiswa komnatha wezigidi ezingama R96,861 ezizakohluelwa iivoti ezahlukahlukeneyo ezipweliswe kwiShedyuli yoMthetho oSayilwayo ezsuka kwisixamali esibekwe bucala kunyaka mali ka-2020/21.

5. ISAKHONO SOWISOMTHETHO

UMphathiswa wePhondo onoxanduva IweziMali kwiPhondo wanelisekile ukuba ulungiselelo loMthetho oSayilwayo lumphantsi kwsakhono somthetho wePhondo.